

ГЛОСАРІЙ

Економічно активне населення (ЕАН) – це населення певного віку (звичайно 16 або 18 років), яке бере активну участь у трудовій діяльності або прагне реалізувати свою працездатність за винагороду.

Індексація заробітної плати — це встановлений законом механізм підвищення грошових доходів громадян, який дає можливість частково або повністю відшкодувати їм подорожчання споживчих товарів та послуг.

Культура і мистецтво – галузь, що забезпечує поширення культурних традицій, підвищення духовної культури населення, розвиток творчого потенціалу і культурної активності громадян.

Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств усіх форм власності і господарювання.

Мінімальна заробітна плата, відповідно до Закону України «Про оплату праці» (ст. 3) — це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, годинну норму праці (обсяг робіт).

Мінімальний споживчий бюджет – набір продуктових та не продуктових товарів і послуг у натуральному та вартісному вираженні, який забезпечує задоволення основних фізіологічних і соціально-культур. потреб людини та розробляється згідно із Законом України «Про мінімальний споживчий бюджет» (1991).

Молодіжна політика – це невід'ємна складова соціальної політики держави, інших суб'єктів суспільно-політичного життя і відносин, яка спрямована на створення реальних умов, стимулів і конкретних механізмів реалізації інтересів і самореалізації молодих громадян країни, здійснення їхніх життєвих цілей і планів.

Нормативно-методичне забезпечення системи управління соціальнополітичними процесами — це сукупність документів організаційного, організаційно-методичного, організаційно-розпорядчого, технічного, нормативного, техніко-економічного та економічного характеру, які встановлюють норми, правила, вимоги, характеристики, методи, що використовуються при вирішенні завдань щодо соціального управління, соціального захисту і затверджені в установленому порядку компетентними відповідними органами.

Освіта – галузь, що забезпечує найважливішу соціальну гарантію розвитку суспільства.

Охорона здоров'я – галузь, метою якого є підтримка здоров'я нації, збереження і розвиток людського потенціалу суспільства.

Посередництво – це сприяння процесу досягнення домовленості між сторонами, яке здійснюється третьою стороною.

Соціальна допомога – це система соціальних заходів у вигляді сприяння, підтримки і послуг, що надаються окремим особам чи групам населення соціальною службою для подолання життєвих труднощів, повноцінної життєдіяльності, адаптації в суспільстві.

Соціальне забезпечення – це поліпшення умов життя тих груп населення, котрі з різних причин перебувають у гіршому становищі, ніж переважна більшість суспільства.

Соціальне забезпечення — це створення умов для захисту населення у класичних випадках небезпеки для його життя (хвороби, інвалідність, старість, смерть близьких).

Соціальний захист – це система законодавчих, економічних, соціальнопсихологічних гарантій, яка надає працездатним громадянам рівні умови для покращання свого добробуту за рахунок особистого трудового вкладу в конкретних економічних умовах, а непрацездатним та соціально вразливим верстам населення — перевагу в користуванні суспільними фондами споживання, пряму матеріальну підтримку, зниження податків.

Соціальний захист населення – галузь соціальної сфери, що зараз активно розвивається, її метою є соціальна підтримка і захист непрацездатних і малозабезпечених прошарків населення.

Соціальний захист населення – це комплексна система соціальноекономічних відносин, призначена для надання різнобічної допомоги непрацездатним чи обмежено працездатним особам, а також родинам, доходи працездатних членів яких не забезпечують суспільно необхідного рівня життя.

Соціальний конфлікт – крайній випадок загострення соціальних протиріч, який виражається в зіткненні різних соціальних спільнот, обумовленому протилежністю чи суттєвою відмінністю їх інтересів, цілей, тенденцій розвитку.

Соціально-трудоий конфлікт – це певний вид соціального конфлікту, який проявляється через зіткнення двох чи більш спрямованих сил, інтересів, поглядів з приводу соціально-трудоих відносин і умов їх забезпечення.

Соціальні нормативи – це регламентовані соціальні показники, що виражають систему типових вимог соціальних суб'єктів до соціальних об'єктів з метою забезпечення відтворення і розвитку суспільства як цілого, та вирішення його соціальних проблем.

Соціальне партнерство – це механізм регулювання соціально-трудоих відносин, тобто ключових суспільних відносин, включає державу, підприємців і профспілки.

Соціальна підтримка – це система заходів щодо надання допомоги певним категоріям громадян, які тимчасово опинились у важкому економічному становищі (частково або повністю безробітні, молодь, що навчається, та ін.), шляхом надання їм необхідної інформації, фінансових коштів, кредитів, навчання, права захисту і запровадження інших пільг.

Соціальна політика – це важлива складова внутрішньої політики держави, яка втілюється в життя через соціальні програми і на практиці реалізує відносини в суспільстві в інтересах і через інтереси основних соціальних груп населення.

Соціальна профілактика – робота, спрямована на попередження аморальної, протиправної, іншої асоціальної поведінки дітей та молоді, виявлення будь-якого негативного впливу на життя і здоров'я дітей та молоді та запобігання такому впливу. Соціальна профілактика ґрунтується на виявленні несприятливих психо-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних умов, що зумовлюють відхилення в психічному та соціальному розвитку молоді, в її поведінці, стані здоров'я, а також в організації життєдіяльності й дозвілля.

Соціальна реабілітація – робота, спрямована на відновлення морального, психічного та фізичного стану дітей і молоді, їх соціальних функцій, приведення індивідуальної чи колективної поведінки у відповідність до загально визначених суспільних правил і норм.

Соціальний супровід передбачає здійснення службами у справах неповнолітніх, центрами соціальних служб для молоді системного обліку та догляду дітей і молоді, які опинилися в складних життєвих ситуаціях; систематичних і комплексних заходів, спрямованих на подолання життєвих труднощів, збереження та підвищення соціального статусу дітей та молоді; системи заходів, спрямованих на подолання різних видів залежностей, які завдають шкоди психічному і фізичному здоров'ю дітей та молоді; соціальної опіки щодо дітей з вадами фізичного та розумового розвитку.

Соціальна справедливість – це соціально-психологічне сприйняття принципів і форм організації суспільства, що відповідає інтересам людей і соціальних груп, тобто узагальнена моральна оцінка суспільних відносин.

Страйк – це тимчасове колективне добровільне припинення роботи працівниками (невихід на роботу, невиконання своїх трудових обов'язків) підприємства, установи, організації (структурного підрозділу) з метою вирішення колективного трудового спору (конфлікту).

Страховання у разі безробіття – це система правових, економічних та організаційних заходів щодо компенсації ризику безробіття.

Єдиний соціальний внесок — це єдиний платіж до Пенсійного фонду, який міститиме в собі кілька внесків на соціальне (страхування на випадок безробіття, із тимчасової втрати працездатності та від нещасних випадків на виробництві) та пенсійне страхування.

Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді – спеціальні заклади, уповноважені державою брати участь у реалізації державної молодіжної політики шляхом здійснення соціальної роботи з різними категоріями сімей, дітей та молоді.